

Ιερά Μονή Αγίου Παύλου

Η Ιερά Μονή Αγίου Παύλου, που είναι 14η σε ιεραρχία ανάμεσα στις αγιορείτικες μονές, βρίσκεται στους δυτικούς πρόποδες του Αγίου Όρους και διαθέτει μια πολυάριθμη αδελφότητα μοναχών.

Απέχει 20 λεπτά από τη θάλασσα και είναι αφιερωμένη στην Υπαπαντή του Χριστού.

Η μονή διαθέτει δώδεκα παρεκκλήσια με πιο σημαντικό εκείνο του Αγίου Γεωργίου όπου μπορεί κάποιος να θαυμάσει τοιχογραφίες της Κρητικής τέχνης.

Επίσης, στην μονή υπάγονται δυο σκήτες, η νέα Σκήτη και του Αγίου Δημητρίου.

Όπως και οι υπόλοιπες μονές του Αγίου Όρους, υπέστη πολλές καταστροφές τόσο από πυρκαγιές όσο και από

ληλασίες και πειρατικές επιθέσεις και για τον λόγο αυτό τα κτίριά της ανήκουν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Εκκλησιαστικά κειμήλια

Στη μονή κρύβεται πλήθος ανεκτίμητων κειμηλίων που μπορεί να θαυμάσει ο επισκέπτης. Εκεί φυλάσσεται μια πληθώρα φορητών εικόνων, κειμήλια, ιερά λείψανα και σκεύη. Ανάμεσα στους ποικίλους θησαυρούς που με πολλή ευλάβεια φυλάσσονται από τους μοναχούς, πρώτη θέση καταλαμβάνουν τα Τίμια Δώρα (χρυσός, λίβανος, σμύρνα) που προσέφεραν οι τρεις Μάγοι στον Χριστό. Ο χρυσός βρίσκεται υπό την μορφή εικοσιοκτώ επιμελώς σκαλισμένων πλακιδίων σε ποικίλα σχήματα.

Καθώς η πνευματική, υλική αλλά και η ιστορική αξία των Τιμίων Δώρων είναι ανυπολόγιστη, φυλάσσονται με ιδιαίτερη ασφάλεια στο θησαυροφυλάκιο της μονής, κατανεμημένα σε διάφορες λειψανοθήκες. Μόνο μέρος αυτών εκτίθεται προς προσκύνημα για τους επισκέπτες της Μονής ή μεταφέρονται προς αγιασμό εκτός Αγίου όρους. Τα Τίμια Δώρα ήταν μια ευγενική προσφορά στην μονή από την χριστιανή μητριά του Μωάμεθ του Πορθητή, Μάρω, μετά την Άλωση της Πόλης, όπου και φυλάσσονταν για περίπου μια χιλιετία.

Τέλος, στην πλούσια και οργανωμένη βιβλιοθήκη της Μονής φυλάσσονται 494 ανεκτίμητα χειρόγραφα και κοντά στα 12,500 βιβλία.

ΠΗΓΗ: monastery.gr

Ιστορικά Στοιχεία

Η μονή ιδρύθηκε στα τέλη του 10ου με αρχές του 11ου αιώνα από τον Όσιο Παύλο τον Ξηροποταμινό. Κατά τη διάρκεια της μακράς ιστορίας της γνώρισε περιόδους μεγάλης ακμής, αλλά και καταστροφών από επιδρομές (όπως των Καταλανών). Αναγεννήθηκε τον 14ο αιώνα χάρη σε Σέρβους ευγενείς και αργότερα ενισχύθηκε σημαντικά από ηγεμόνες των Παραδουνάβιων Χωρών. Από το 1839 λειτουργεί ως κοινόβιος.

ΠΗΓΗ: athos.guide/gr

Πού βρίσκεται η Ιερά Μονή Αγίου Παύλου

Η Ιερά Μονή Αγίου Παύλου είναι η νοτιότερη μονή στη δυτική πλευρά του Άθω και τιμάται στην **Υπαπαντή του Κυρίου**. Η Μονή βρίσκεται σε υψόμετρο 140μ. και απόσταση μόλις 20 λεπτών από τη θάλασσα.

Σήμερα η Ιερά Μονή Αγίου Παύλου βρίσκεται στην 14η θέση στην κατάταξη των αγιορείτικων μονών.

Πότε ιδρύθηκε η Μονή Αγίου Παύλου και ποιος είναι ο κτήτορας

Κτήτορας της μονής είναι ο Άγιος Παύλος ο Ξηροποταμινός, ο οποίος υπήρξε κτήτορας και της Μονής Ξηροποτάμου κοντά στη Δάφνη, το λιμάνι του Αγίου Όρους. Μάλιστα, κατά τον 10ο και 11ο αιώνα συναντούμε δύο μονές με το όνομα Ξηροποτάμου στον Άθω, καθώς η σημερινή μονή Αγίου Παύλου καθιερώθηκε με το όνομα αυτό οριστικά από το 1108 και εξής.

Η Ιερά Μονή Αγίου Παύλου στο πέρασμα των αιώνων: η ιστορία της Μονής

Στις αρχές του 14ου αιώνα η Μονή Αγίου Παύλου λεηλατήθηκε, καταστράφηκε και ερημώθηκε. Οι αλλεπάλληλες κακουχίες που υπέστη η Μονή την κατέστησαν Κελί, δηλαδή εξάρτημα της Μονής Ξηροποτάμου. Ωστόσο, το 1365 η Μονή περιήλθε στη δικαιοδοσία δύο Σέρβων μοναχών αρχοντικής καταγωγής, του Γεράσιμου Ραδώνια και Αντωνίου Πηγάση.

Η παρουσία τους ευεργέτησε ιδιαίτερα τη Μονή, η οποία αναγνωρίστηκε δέκατη όγδοη στην ιεραρχία των αγιορείτικων μονών στο τρίτο Τυπικό του 1394. Λίγα χρόνια αργότερα, το 1401, η Ιερά Μονή Ξηροποτάμου αναγνωρίζει για πρώτη φορά ως ανεξάρτητη τη Μονή Αγίου Παύλου σε επίσημο έγγραφο του Πατριάρχη Ματθαίου.

Περίοδοι ακμής και παρακμής στο μοναστήρι

Τον 15ο αιώνα τη Μονή ενίσχυσαν ο Ιωάννης Ζ΄ και Η΄ Παλαιολόγος, ο Σέρβος ηγεμόνας Γκιούρ και ο αδελφός του Λάζαρος. Πολλοί άλλοι ηγεμόνες από τις παραδουνάβιες περιοχές, Ρουμάνοι και Έλληνες, υπήρξαν ευεργέτες της Μονής. Έτσι, η Μονή Αγίου Παύλου ανέκτησε τις δυνάμεις της και τον

15ο αιώνα κτίστηκε η βορεινή πλευρά, ενώ τον 16ο ανεγέρθη ο αμυντικός πύργος του μοναστηριού.

Την ακμή του 17ου αιώνα διαδέχθηκε η παρακμή του 18ου λόγω ένδειας οικονομικών πόρων, μετά την σκληρή φορολογία από τις τουρκικές αρχές. Στα τέλη του 18ου και στις αρχές του 19ου αιώνα, ο σκευοφύλακας Γρηγόριος και ο αρχιμ. Άνθιμος Κομνηνός βοήθησαν στην ανάκαμψη της μονής και εξόφλησαν τα χρέη της.

Το 1817 ξεκίνησε η κατασκευή του Καθολικού και ολοκληρώθηκε το 1844, ανήμερα του Αγίου Γεωργίου. Έως σήμερα πολλές ακόμη επισκευές και προσθήκες έλαβαν χώρα στη Μονή.

Το τελευταίο καταστροφικό συμβάν που υπέστη η Μονή του Αγίου Παύλου ήταν η πυρκαγιά του 1902, κι έπειτα η πλημμύρα του 1911.

Τα παρεκκλήσια της Μονής Αγίου Παύλου

Η Μονή Αγίου Παύλου διαθέτει εννέα παρεκκλήσια που βρίσκονται μέσα στο μοναστηριακό της συγκρότημα. Αυτό που ξεχωρίζει ιδιαιτέρως είναι το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου, ένα από τα παλαιότερα κτίσματα της μονής, το οποίο χρονολογείται τον 15ο αιώνα. Το παρεκκλήσι αυτό κοσμεύεται με σημαντικές και αξιοθαύμαστες τοιχογραφίες της Κρητικής σχολής του έτους 1554, έργα του αγιογράφου Αντωνίου, σύμφωνα με επιγραφή.

Τα Εξαρτήματα της Μονής Αγίου Παύλου: Σκήτες, Κελιά, Καθίσματα, Ησυχαστήρια

Στη Μονή Αγίου Παύλου υπάγονται δύο Σκήτες: η γραφική Νέα Σκήτη ή αλλιώς Σκήτη Εισοδίων της Θεοτόκου και η Ρουμανική Σκήτη του Αγίου Δημητρίου, γνωστή και ως Λακκοσκήτη.

Επιπλέον, στη Μονή υπάγονται τρία κελιά στις Καρυές, την πρωτεύουσα του Αγίου Όρους: το κελί του Αγίου Ανδρέα, όπου σήμερα αποτελεί το αντιπροσωπείο της Μονής, το κελί των Αγίων Θεοδώρων που βρίσκεται εκατό μέτρα ΒΔ του αντιπροσωπείου και το κελί της Υπαπαντής.

Στα εξαρτήματα της Μονής Αγίου Παύλου συγκαταλέγονται δύο Καθίσματα και έξι Ησυχαστήρια: το Κάθισμα της Παναγίας, σε μια τοποθεσία ΒΔ της Μονής σε απόσταση 20 λεπτών πεζοπορίας και το Κάθισμα του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου προς την ίδια κατεύθυνση. Τα έξι Ησυχαστήρια της Μονής βρίσκονται μεταξύ Μονής Αγίου Παύλου και Νέας Σκήτης. Τα Ησυχαστήρια αυτά είναι της Αγίας Τριάδος, του Δανιήλ, του Δαμασκηνού, του Ιωσήφ, το Ζαρκάδι και το Ησυχαστήριο Χαΐρι.

Τα κειμήλια και η Βιβλιοθήκη της Μονής Αγίου Παύλου

Στα κειμήλια της Μονής Αγίου Παύλου περιλαμβάνονται Ιερά σκεύη και άμφια, τεμάχιο του Τιμίου Ξύλου, καθώς και το πόδι του **Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου**.

Ένα από τα πιο σημαντικά κειμήλια της Μονής οφείλεται στην Μάρα, κόρη της οικογένειας Βράνκοβιτς και σύζυγο του σουλτάνου Μουράτ Β', η οποία έστειλε τα πολύτιμα Δώρα των Τριών Μάγων στη Μονή Αγίου Παύλου, όταν είχαν πέσει στα χέρια των Τούρκων.

Ως γνωστόν, τα Δώρα αυτά είναι χρυσός, λιβάνι και σμύρνα. Το λιβάνι και η σμύρνα διατηρούνται ως μείγμα σε μικρά σφαιρίδια, ενώ ο χρυσός έχει τη μορφή εικοσιοκτώ σκαλισμένων πλακιδίων. Με σουλτανικό έγγραφο που φυλάσσεται στα αρχεία της Μονής, επικυρώνονται οι πληροφορίες παράδοσης των Τιμίων Δώρων.

Επιπλέον, στο σκευοφυλάκιο της Μονής φυλάσσεται ένας εξαιρετικός ποιμενικός σταυρός με μαργαριτάρια και 40 μικρογραφίες.

Παναγίας η Μυροβλήτισσα

Στη Μονή Αγίου Παύλου βρίσκεται η εικόνα του **Αγίου Γεωργίου** και η εικόνα της **Παναγίας της Μυροβλήτισσας**. Σύμφωνα με μαρτυρίες, οι εικόνα της Παναγίας Μυροβλήτισσας βρισκόταν στο γνωστό μοναστήρι της Κωνσταντινούπολης, με το όνομα Μυρελαίου.

Ο Άγιος Παύλος ο Ξηροποταμηνός πήρε την εικόνα από εκεί και τη μετέφερε στη δεύτερη μονή που ίδρυσε, δηλαδή στη Μονή Αγίου Παύλου. Η αγία αυτή εικόνα κάποια στιγμή άρχισε να αναβλύζει μύρο και για τον λόγο αυτό πήρε το όνομα Μυροβλήτισσα.

Στη βιβλιοθήκη της Ιεράς Μονής Αγίου Παύλου έχουν αποθησαυριστεί 494 χειρόγραφα και πάνω από 12,000 έντυπα βιβλία.

Επικοινωνία με τη Μονή Αγίου Παύλου:

Τηλέφωνο Επικοινωνίας: 23770 23741, 23770 23905

Email: moni@agiou-pavlou.gr

[ΠΗΓΗ: monastiriaka.gr](http://monastiriaka.gr)

Αναστασία Χαβιαρά

ΣΑΕΚ Ναυπλίου

**Οι φωτογραφίες που ακολουθούν είναι από το
προσωπικό αρχείο του Χρήστου Δασκαλάκη**

Αναστασία Χαβιαρά
ΣΑΕΚ Ναυπλίου

